

SERIES Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง

Hope cluster โควิดนี้ยังมีหวัง ลำดับที่ 16 / ลำดับที่ 17

เรียบเรียงโดย ชัยวัฒน์ อหันทริก

ในสถานการณ์โควิด-19 ได้พลิกชีวิตคนหลายคน เปลี่ยนความมั่นคงให้เป็นความไม่มั่นคง เปลี่ยนความเคยแน่นอนให้เป็นความไม่แน่นอน สุพรรณณี และภรรยา สองพนักงานทำความสะอาดในธนาคารอาชีพที่ดูแน่นอน แต่ในตอนนี้ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลง ทั้งกับตัวเอง ครอบครัว งานที่ลดลง เงินเดือนที่หดหาย แต่ภาระไม่เคยลดลงแม้แต่น้อย และระลอกที่ 3 ก็ขีดพวกเธอหนักไม่น้อยเลย

ชื่อสุพรรณณี ชื่อเล่นสุ อายุ 43 ปี บ้านอยู่ศาลาธรรมสพน์ อาชีพพนักงานทำความสะอาด
เป็นพนักงานทำความสะอาดรับรายวัน ทำงานอยู่ที่ รอส. ทำที่นี่มา 2 ปีกว่า ๆ แล้ว ก่อนหน้าช่วงโควิดปี 2562 ชีวิตเป็นปรกติดี รายได้ต่อวันละ 327 บาท เจลี่ยเดือนละ 7,000-8,000 บาท ทำงานจันทร์ ถึงศุกร์ เวลา 08.00 น.-17.00 น. (วันเสาร์-อาทิตย์หยุด) ในช่วงหลังเลิกงานก็ทำอาชีพเสริม ขายลูกชิ้นปิ้งตามตลาดนัด ให้ลูก ๆ ทั้งสอง มาช่วยเปิดร้านก่อนพี่เลิกงานจะตาม

ไปสลับกันกับลูก ๆ เก็บร้านเวลา 20.00-21.00 น. หลังหักต้นทุนได้กำไร 300 บาท ส่วนสามีมีอาชีพเจียรหินแกรนิต เงินเดือน 15,000 บาท

ช่วงโควิดรอบแรก พี่เจอผลกระทบโควิดช่วงที่รัฐบาลให้ทำงานหยุดเชื้ออยู่ที่บ้าน พนักงานแบงก์ก็หยุดงานทำที่บ้าน ส่วนพี่ขาดรายได้ไปในวันที่หยุด ในเดือนเมษายน-มิถุนายนหยุดบ่อยมาก เฉลี่ยรับเงินเดือนแค่ 5-6 พันบาท/เดือน แต่โชคดีพี่ยังขายลูกชิ้น ถึงแม้ว่าจะส่งผลกระทบต่อบ้างแต่ไม่มาก เพราะร้านพี่เป็นรถเข็น ตลาดปิด ไม่มีคน พี่ก็เข็นไปขายข้างๆ 7-11 หรือปากซอย ก็พอมีลูกค้าบ้าง บางวันก็มีลูกค้ามาเหมาไปเลี้ยงคนงานที่ไม่สามารถไปไหนมาไหนได้ แล้วก็เริ่มดีขึ้นมาเรื่อย ๆ

แม้กระทั่งรอบ 2 โควิดระบอบรัฐก็สามารถควบคุมเอาไว้

แต่...แต่ไม่เท่าไร เข้าระบอบรอบ 3 อย่างหนัก ตั้งแต่มีนาคม (2564) เรื่อยมา จากการที่โรคระบาดเข้ารอบ 1 รอบ 2 และเข้าสู่รอบที่ 3 ธุรกิจบริษัทมันอัดอั้นมาได้จะปีแล้วของการระบาดตอนนี้ถ้าสถานการณ์ไม่ดีขึ้นจนถึงปลายปี บริษัทที่แม่บ้านทำคงต้องปิดตัวลงแน่ ๆ ส่วนบริษัทที่สามีทำอยู่ที่ประกาศลดเงินเดือนของเดือนมีนาคม 64 พันที่ โดยไม่ได้แจ้งล่วงหน้า เหลือแค่ 10,000 บาท โดยให้เหตุผล ที่ผ่านมา ทางบริษัทได้มีความเป็นห่วงการเป็นอยู่ของพนักงาน แต่เนื่องจากบริษัทมีพนักงานร่วมร้อยชีวิต แล้วบริษัทก็แบ่งรับ แบ่งสู้มาตั้งแต่โควิดรอบแรก ๆ แล้ว พี่จึงต้องทำใจ

ตอนนี้ค้าขายลูกชิ้นก็ขายไม่ดี ขณะที่พวกเราป้องกันใส่ถุงมือ ใส่หน้ากากอยู่เสมอ ค่าใช้จ่ายตรงนี้ก็ต้องเสีย ช่วงหัวค่ำ เวลาที่เลิกงานกลับบ้านคนก็น้อยลง หรือแทบจะไม่มีเดินเข้าซอย คนเข้าแต่ 7-11 หักกำไรตอนนี้ เหลือร่อยกว่าบาทนิด ๆ เอง ขายไม่หมดก็ไปแปรรูปทำเมนูอย่างอื่น ๆ แทน

เมื่อสิ้นเดือนมีนาคม 64 พี่เองก็ได้รับเงินเดือนเหลือแค่ 5-6 พันบาท สามีพี่ก็ถูกลดเงินเดือน ขายลูกชิ้นก็ไม่ได้ตามเป้า ลูก ๆ ก็ต้องกิน ต้องใช้ ค่าเทอม ภาระค่าเช่าบ้าน ผ่อนรถ ไทน์จะพ่อเป็นผู้สูงวัยอายุ 84 ปี มีโรคประจำตัวอีก ช่วงโควิดหลัง ๆ มา แทบจะแยกกันกินข้าว ดูจากในข่าวตามช่องต่าง ๆ โควิดเริ่มติดจากคนในบ้านแล้ว เพราะทุกคนไปสถานที่ต่าง ๆ คนละทิศ คนละทาง พี่เองก็กลัวติดพ่อ

ค่าครองชีพในกรุงเทพฯ ก็แพงขึ้น ขณะเดียวกันรายได้ลดลง เงินที่รับสวัสดิการจากรัฐได้มาตั้งแต่เงินสดแรกๆ บัตรคนจน ม.33 บอกละไม่พอช่วย ได้แต่ก็น้อย อยากให้สถานการณ์กลับไปเป็นปกติดีกว่า รัฐให้เข้าร่วมโครงการก็แค่ช่วงเวลาแบบเดียว อย่างเช่น คนละครึ่งแย่งกันหมด ภายใน 4-5 นาที วงเงินที่รัฐให้โควต้ามา คนที่ช้า คนที่กดไม่เป็นก็จะไปสู้อะไรที่คนกดเข้าระบบเร็ว ๆ ได้ ทั้งที่คนไทยเหมือนกัน สวัสดิการบริษัทก็ไม่ได้อะไรเลยลูกค้าสัญญารายปี ทำงานเป็นรายวัน

มีแต่หักตลอด ขอแค่ใบรับรองเงินเดือนจะไปกู้เงิน ยังต้องเสีย 30 บาท ขาดลามาสายไม่แจ้งหักที่หลายร้อยบาท

ยอมรับว่าตอนนี้ตกที่นั่งลำบาก สามมี และพี่เครียดมากในตอนนี้ แต่ก็ต้องอดทนต่อสู้กันไป เพราะช่วงวิกฤตยังไม่รู้จะจบสิ้นเมื่อไร ชีวิตก็ต้องมีหวัง และครอบครัวจะรอดผ่านช่วงแย ๆ ไปได้ เมื่อวันเสาร์ที่แล้ว พี่ก็ไปวัดแถว ๆ บ้าน ไปขอพร ขอโชคขอลาภ หวังให้เป็นกำลังใจกันและกันภายในครอบครัว

ส่วนเรื่องการฉีดวัคซีนหากมีการให้ลงทะเบียนเพื่อให้มีภูมิคุ้มกัน ก็อยากที่จะฉีดวัคซีนให้เรียบร้อย จะพาพ่อไปด้วย แต่ก็ไม่รู้เมื่อไรจะมาถึงพวกพี่นะ

ส่วนในชีวิตอนาคตอยากให้ลูก ๆ เรียนจบมามีงานทำที่มั่นคง แล้วลาออกจากการเป็นแม่บ้าน มาค้าขายเต็มวัน หากมีที่ทางดี ๆ คงสามารถเพิ่มรายได้ให้ครอบครัว และไม่เหนื่อยหลาย ๆ ทาง เก็บเงินหาซื้อบ้านที่เป็นของตัวเอง เวลาติดหนี้จะได้ไม่มีใครมาทวงถามบ่อย ๆ พี่ก็ขอแค่นี้ ไม่รู้จะขออะไรมากกว่านี้ ขอพื้นที่ตรงให้ได้ก่อน หากเปรียบเทียบช่วงก่อนโรคโควิดจะระบาดให้ค่าของความสุข 80% และในระหว่างที่ยังระบาดรอบที่สามความสุขลดลงเหลือ 30%

ชื่อกรรณิการ์ ชื่อเล่นปลา อายุ 35 ปี บ้านอยู่หลังมติดล อาชีพพนักงานทำความสะอาด
ทำหน้าที่เป็นพนักงานทำความสะอาดรับรายวัน ทำงานอยู่ที่ รอส. ทำที่นี่มาเกือบจะ 2 ปี ที่บ้านเป็นครอบครัวใหญ่ มีประมาณ 10 กว่าชีวิต มีพ่อแม่ฝ่ายแฟน น้องสาวแฟน มีพ่อแม่ฝ่ายหนูมาอยู่ร่วมกัน หนูมีลูกเล็ก ๆ 2 คน ที่บ้านเปิดร้านขายของชำขายสินค้าทั่วไป แฟนทำงานรับจ้างทั่วไป รายได้เป็นรายวัน ๆ ช่วงก่อนหน้าเศรษฐกิจไม่ค่อยดี ค่าขายที่บ้านลำบาก เนื่องจากมี 7-11 มาเปิดตรงกลางซอย คนส่วนใหญ่ก็ไปซื้อของที่นั่น ยกเว้นบางคนไม่ยอมเดินทางก็มาซื้อที่ร้าน และมีคนมาซื้อบ้างในช่วงหัวค่ำ

แต่หลังจากโควิดระบาดเหมือนปัญหาจะซ้ำเติมเข้ามาอีกในชีวิต แทนที่จะขายได้บ้าง ไม่ได้บ้าง ยอดตกลง รายได้ไม่ถึง 500 บาท จากที่เคยได้ 2,000-3,000 บาท อีกหนึ่งเหตุผล เพราะที่ร้านไม่ได้เข้าร่วมโครงการสแกนจากภาครัฐ เพราะคนแก่ทำไม่เป็น มองไม่เห็นมีปัญหาทางสายตา มือถือก็มีข้อจำกัด ส่วนใหญ่คนหนุ่มสาวออกไปทำงาน ก็เหลือแต่ผู้สูงอายุอยู่ขายที่บ้าน และคอยเลี้ยงหลานที่บ้าน

ส่วนที่ทำงานหนักก็ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เนื่องจากมีการให้ทำงานอยู่บ้าน สลับวันไปทำงาน ทำให้รายได้รายวันขาดหายไป อาชีพเสริมที่เคยทำกับแฟน ช่วงเสาร์-อาทิตย์ เมื่อช่วงโควิดเมื่อต้นปี 2563 เอาพระเครื่องที่บ้านออกมาขาย พร้อมทั้งผสมกับพระเครื่องที่ไปเช่าแถวท่าพระจันทร์ทำให้ดูมีของเยอะ ตอนแรกขายได้ดีดี วันละ 700-800 บาท อย่างเช่น เช้ามา 80 บาท เอามาปล่อย 300 บาท ต้นทุนน้อยและส่วนใหญ่เอามาจากรุ่นสู่รุ่นตักมาสู่มือของแฟน

แต่พอเจอโควิดรอบ 3 เจียบเลย เปิดร้านขายหน้าตลาด ตลาดก็ปิด พอตลาดเปิด คนไม่กล้าที่จะเดิน ทำให้แฟนขายพระเครื่องไม่ได้เลยสักชิ้น ตอนนั้นก็หยุดขายไปก่อน เพราะใจก็กลัวติดโรคมาสู่คนในบ้าน เหมือนที่เห็นตามข่าว

ส่วนงานแม่บ้านนอกจากวันเสาร์-อาทิตย์ วันธรรมดาก็มีหยุดเพิ่มอีก เช่น อังคาร และ พุธสัปดาห์ละ 1 เดือน ๆ ได้รับเงินเดือนเหลือแค่ 5,000-6,000 บาทเอง แทบไม่เหลืออะไร ใช้หนี้ก็หมด

ที่บ้านหนูและแฟนก็ต้องมีภาระจ่ายน้ำ-ไฟ ค่างวดรถ ให้เงินพ่อแม่ ค่ากินของคนในบ้าน ลูก ๆ ที่ไม่ได้ไปโรงเรียน ค่ากินก็เพิ่มขึ้นอีก ค่าอินเทอร์เน็ตบ้าน เด็กประถมต้องมานั่งเรียนออนไลน์ เรียนออนไลน์ก็กลัวเรื่อง ครูก็พูด ๆ อธิบาย เด็กก็หลับคาหน้าโต๊ะคอม บ้านไหนมีลูกเยอะ มีคอมพิวเตอร์ตัวเดียวก็ต้องสลับแบ่งกันเรียน รู้บ้าง ไม่รู้บ้าง พอถึงเวลาสอบไล่ก็ทำไม่ได้ เพราะไม่รู้จะเอาอะไรไปตอบ เพราะมันไม่เหมือนในห้องเรียน รัฐบาลยึดยึดความไม่พร้อม ทำให้พ่อแม่เพิ่มภาระต่าง ๆ ไหนจะหนี้ที่เคยไปกู้เอามาใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดในบ้าน

น้องสาวแฟนก็มาตักงานตั้งแต่ต้นปี 2564 เขาทำงานที่โรงงาน ปรกติแบ่งหน้าที่การรับผิดชอบค่าใช้จ่ายกันในบ้าน แต่ตอนนี้ตกมาเป็นภาระคน 2 คนที่ยังมีรายได้อยู่ ขายของที่บ้านก็แค่ได้พอกินนิด ๆ หน่อย ๆ

ส่วนแฟนพอเสาร์-อาทิตย์ขายพระเครื่องไม่ได้ วันธรรมดาก็รับจ้างขนของในตลาดตามออเดอร์ทีละ 200-300 บาท หักค่าน้ำมันก็เหลือต่อวัน 400-500 บาท ช่วงนี้ก็อดทนไปก่อน หากผ่านวิกฤติไปได้เชื่อว่าสถานการณ์ก็ดีขึ้นเอง

ตอนนี้หนูก็เปิดเน็ตในมือถือหาอาชีพแนะนำให้น้องแฟนทำ เช่น ขายหมูย่าง ลูกชิ้น ไก่ทอด อื่น ๆ อย่างน้อยจะมีรายได้มาจุนเจืออีกแรง แต่ก็คงหาเงินทุนก่อน หรืออาจจะไปกู้เพื่อไปลงทุน ประมาณ 5 พันบาท ขายตรงหน้าบ้าน ใครขับรถ หรือเดินผ่านจะได้แวะมาซื้อ

คนอื่นก็มีลำบากกว่าเราตั้งเยอะ หนูก็ต้องสู้ ระยะเวลาที่เดินไปวัด เพราะวัดอยู่ใกล้บ้าน แต่ไม่มีเงินไปทำบุญ เอาไว้มีค่อยไปทำ ไปวัดทุก ๆ ครั้ง เพื่อเป็นสิริมงคล เป็นแรงใจได้ก้าวต่อไป ขอให้ได้ดี ไม่ตกงาน ความฝันอยากมีเงินก้อน หรือถ้าถูกหวย อยากมีเงินไปใช้หนี้ก่อน ซื้อมันใหม่ อยู่กันแค่ครอบครัวของเรา

ส่วนสวัสดิการของภาครัฐก็เข้าร่วมกันทั้งบ้าน หากเป็นผู้สูงวัย พวกหนูก็ทำให้เอาไว้ซื้อของ มาขายบ้าง ซื้อมันมาบ้าง ของใช้บ้าง ส่วนของแฟนได้บัตรคนจน และเงินสด 5 พันบาทในช่วง กลางปี 2563 และคนละครึ่ง หนูก็ได้คนละครึ่งใช้หมดไปนานแล้ว ได้ ม.33 ก็ได้พึ่งหมดไปเมื่อหลัง สงกรานต์

หากถามว่าเข้าร่วมโครงการดีไหม ตอบว่าดีเลย แต่มันยังไม่สามารถจ่ายใช้สอยได้เต็มที่ ไม่เหมือนเงินสดที่ได้มา 5,000 บาท เมื่อปีที่แล้ว สินค้าบางอย่างหาซื้อได้ที่ห้าง เช่น พัดลมก็ต้อง ไปซื้อที่บิ๊กซี หรือโลตัส อยากให้รัฐเพิ่มค่าใช้จ่ายคนที่มีเงินเดือนไม่ถึงหมื่นบาท จ่ายเป็นเงินสด 2,000 บาทต่อเดือนก็ยังดี นานซัก 6 เดือน หลังจากนั้น เชื่อว่าได้ช่วยเหลือคนที่ตกสำรวจได้อีก เยอะเลย หากมีโอกาสก็อยากให้มาฉีดยารักษาโควิดระบาด อยากให้ฉีดพ่อแม่พวกหนูก่อน และก็ตามมาพวกหนู แต่ถ้าจะไปเสียเงินฉีดเองตาม รพ. คงไม่มีเงินหรอก หากเปรียบเทียบช่วงก่อน โรคโควิดจะระบาดให้ค่าของความสุข 90% และในระหว่างที่ยังระบาดรอบที่สามความสุขลดลง เหลือ 60%

สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2564